

De nieuwe regeling "artikel 30bis" Wat verandert er op 1 januari 2008?

De inlichtingen in deze nota worden gegeven onder voorbehoud van de publicatie van de nodige wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de inwerking-treding van de nieuwe hoofdelijke aansprakelijkheidsregeling.

Vanaf 1 januari 2008 verandert de hoofdelijke aansprakelijkheidsregeling voor sociale en fiscale schulden van een aannemer ingrijpend. De belangrijkste wijziging is het feit dat de registratie als aannemer niet langer een parameter is voor het toepassen van de inhoudingen en de hoofdelijke aansprakelijkheid. Sleutel-element wordt voortaan de vraag of de medecontractant al dan niet fiscale of sociale schulden heeft. Het bestaan van dergelijke schulden brengt de verplichting mee om inhoudingen en stortingen te verrichten. Voert de opdrachtgever of aannemer de inhoudingen en stortingen niet correct uit, dan is hij hoofdelijk aansprakelijk.

Omdat alle passende informaticatoepassingen nodig voor deze correcte uitvoering van de nieuwe regeling nog niet klaar zijn, treden nog niet alle onderdelen van de nieuwe regeling in werking op 1 januari 2008. Deze nota geeft praktisch en bondig weer wat er op 1 januari precies verandert en wat niet.

1. Inhouding bij betaling factuur aannemer/onderaannemer

1.1. Inhouding voor de RSZ

Vanaf 1 januari 2008 moet u, op het ogenblik van de betaling van de factuur, **nagaan of uw medecontractant sociale schulden heeft**. Dit doet u door op de site van de Confederatie Bouw het **attest "artikel 30bis"** van een individuele aannemer/onderaannemer op te vragen of globaal door de door u aangemaakte persoonlijke lijst van aannemers/onderaannemers op inhoudingsplicht te controleren.

Deze manier van controleren geldt voortaan in alle situaties waarin een aannemer of onderaannemer werken in onroerende staat factureert. Dit betekent dat u deze controle moet uitvoeren:

- als opdrachtgever bij de betaling van de door de aannemer uitgevoerde werken in onroerende staat;
- als aannemer bij de betaling van alle onderaannemers (dus ook diegene die werken hebben uitgevoerd die niet behoren tot de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het Bouwbedrijf).

Terwijl het attest "artikel 30bis" vroeger voor drie verschillende situaties bepaalde of er al dan niet inhoudingen en stortingen moesten gebeuren, vermeldt het nu vanaf 1 januari 2008 enkel nog een **unieke beslissing die in alle situaties van toepassing is**.

De controle van de registratie speelt geen enkele rol meer bij de inhoudingen. Enkel de controle van de sociale schulden is nog van belang. Is uw aannemer/onderaannemer niet geregistreerd, maar heeft hij geen sociale schulden, dan moet u in die situatie geen inhouding verrichten! Daarentegen zal u voor een geregistreeerde aannemer/onderaannemer die sociale schulden heeft steeds een inhouding moeten verrichten.

Wanneer op het ogenblik van de controle de aannemer/onderaannemer sociale schulden heeft, vermeldt het attest een inhoudingsplicht. U moet dan bij de betaling van de factuur een inhouding verrichten en storten aan de RSZ.

De inhouding voor de RSZ bedraagt vanaf 1 januari 2008 steeds 35% van het bedrag van de werken (exclusief BTW). Het percentage van 35% is dus voortaan ook van toepassing voor de opdrachtgever alsook voor de aannemer ten aanzien van onderaannemers die werken uitvoeren die niet tot de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het Bouwbedrijf behoren.

Als het bedrag van de factuur echter hoger is dan of gelijk aan € 7.143,00, dan mag de inhouding beperkt worden tot het reële bedrag van de sociale schulden van uw medecontractant. Daartoe vraagt u aan uw medecontractant om u een attest voor te leggen dat het bedrag van de sociale schulden weergeeft. Uw medecontractant kan dit attest bekomen bij de diensten van de RSZ en vermeldt zowel de RSZ-schulden als de schulden bij het Fonds voor Bestaanszekerheid (bijdragen PDOK-zegelregime), zodat bij de PDOK geen apart attest moet aangevraagd worden. Indien uw medecontractant echter bevestigt dat de schulden hoger zijn dan de te verrichten inhouding of hij legt het bedoelde attest niet binnen de maand na de aanvraag over, dan houdt u 35% van het factuurbedrag in en stort het aan de RSZ.

De stortingen moeten gebeuren op rekeningnummer **679-0000192-95**.

Wanneer u een storting verricht moet u aan de RSZ bepaalde inlichtingen overmaken. Voor werken onderworpen aan de meldingsplicht, heeft de RSZ, nadat ze de melding heeft ontvangen, u formulieren toegestuurd die u bij het storten van een inhouding moet invullen en terugsturen (samen met een kopie van de factuur). Voor andere werken verricht u spontaan de storting. U ontvangt vervolgens een formulier van de RSZ dat u moet invullen en terugsturen.

1.2. Inhouding voor de fiscus

In principe moet u vanaf 1 januari 2008 ook controleren of uw medecontractant fiscale schulden heeft, maar de nodige databank daarvoor is niet klaar. Daarom moeten er voorlopig **geen inhoudingen en stortingen gebeuren voor de fiscus totdat de fiscale databank operationeel is**. Zelfs als uw aannemer/onderaannemer niet geregistreerd is, moeten er geen inhoudingen voor de fiscus gebeuren!

Het spreekt vanzelf dat eens de fiscale databank operationeel is, deze controle ook via de website van de Confederatie Bouw zal kunnen gebeuren.

2. Hoofdelijke aansprakelijkheid sociale en fiscale schulden

Net als bij de inhoudingen, is de toepassing van de hoofdelijke aansprakelijkheid losgekoppeld van de registratie als aannemer. Terwijl men vroeger louter en alleen door het contracteren van een niet geregistreerde aannemer hoofdelijk aansprakelijk werd, verdwijnt in de nieuwe regeling elk automatisme. Voortaan kan men pas aangesproken worden voor de betaling van de sociale en fiscale schulden van zijn medecontractant, indien men op het ogenblik van de betaling van de facturen de opgelegde inhoudingen en stortingen niet correct uitvoert. De storting van de inhoudingen heeft dus een bevrijdend karakter.

Omdat er voorlopig enkel een inhoudingsplicht is bij sociale schulden, kan het niet correct storten van de inhoudingen **enkel** leiden tot een **hoofdelijke aansprakelijkheid voor sociale schulden**. Zolang er geen inhoudingen voor de fiscus moeten gebeuren, kan er **geen aansprakelijkheid voor fiscale schulden** meer ontstaan.

Wanneer u de inhoudingen en stortingen voor de RSZ niet correct uitvoert, bent u hoofdelijk aansprakelijk voor de sociale schulden van uw medecontractant die:

- bestonden op het ogenblik van het afsluiten van de overeenkomst;
- ontstaan in de loop van de uitvoering van de overeenkomst.

U kan dan voor de betaling van die schulden worden aangesproken door de RSZ voor maximaal **100% van de prijs van de werken**, exclusief BTW. (Voorheen was dit maximaal 50%).

De hoofdelijke aansprakelijkheid blijft voortaan beperkt tot de rechtstreekse medecontractant. De automatische opklimmende ketenaansprakelijkheid verdwijnt.

Let wel: voor uw medecontractant kan voortaan een inhoudingsplicht gelden, niet omdat hij zelf sociale schulden heeft, maar omdat hij hoofdelijk aansprakelijk is voor de sociale schulden van een onderaannemer van hem en hij niet voldaan heeft aan het verzoek van de RSZ om die schulden te betalen. Indien u dan nalaat de vereiste inhoudingen en stortingen te verrichten voor uw medecontractant, kan u op die manier toch nog hoofdelijk aansprakelijk worden voor de betaling van de schulden van de onderaannemer van uw medecontractant.

3. Werkmelding RSZ

Aan de verplichting om de werken voorafgaandelijk aan de RSZ te melden verandert voorlopig niets. Dit betekent dat de te melden werken nog steeds enkel deze zijn die vallen onder de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het Bouwbedrijf (PC 124).

De melding moet gebeuren door de aannemer op wie de opdrachtgever een beroep doet. Hij moet de melding steeds verrichten, ongeacht het bedrag van de werken, van zodra een onderaannemer tussenkomt bij de werken. Doet hij geen beroep op onderaannemers moet de melding enkel gebeuren indien het totaalbedrag van de werken (exclusief BTW) hoger is dan € 25.000. Wie als onderaannemer tussenkomt heeft geen rechtstreekse meldingsplicht aan de RSZ.

Maar een onderaannemer die op zijn beurt een beroep doet op een andere onderaannemer, moet voorafgaandelijk de aannemer daarvan schriftelijk in kennis stellen. Het is vervolgens aan de aannemer om deze subonderaannemer aan de RSZ te melden.

Een uitbreiding van de werkmelding tot alle werken in onroerende staat zal pas vanaf 1 juni 2009 worden doorgevoerd. Vanaf dan zullen ook een aantal nieuwe gegevens moeten meegedeeld worden (zoals de begin- en einddatum van de werken uitgevoerd door een onderaannemer).

Onnodig te herhalen dat de sancties voor de overtredingen op de meldingsplicht zeer zwaar zijn (5% van het bedrag van de niet gemelde werken) en dat de naleving meer en efficiënter wordt gecontroleerd.

4. Registratie als aannemer

Niettegenstaande de loskoppeling van de toepassing van de inhoudingen en de hoofdelijke aansprakelijkheid, blijft de registratie als aannemer toch behouden.

De registratie is nog altijd van belang voor de toepassing van heel wat (vooral fiscale) maatregelen. Hun toepassing is gekoppeld aan de voorwaarde dat de aannemer die de werken uitvoert geregistreerd is. Zo kan het verlaagde BTW-tarief van 6% voor renovatiewerken voor woningen ouder dan 5 jaar enkel aangerekend worden door een geregistreeerde aannemer. Ander voorbeeld zijn de belastingsverminderingen bij energiebesparende investeringen. De particulier die hiervan wil genieten moet de werken laten uitvoeren door een geregistreeerde aannemer.

De procedure om een registratie aan te vragen blijft voorlopig ongewijzigd. Dit betekent dat de aannemer die zich wenst te laten registreren nog steeds een aanvraag moet indienen bij de bevoegde registratiecommissie. Het is de bedoeling dat de aanvraag in de toekomst via een ondernemingsloket zal verlopen. Het centraal informaticaplatform langs waar het ondernemingsloket alle nodige gegevens aan de registratiecommissies zou moeten overmaken is echter nog niet operationeel.